

Periodizace kulturních dějin vrcholného středověku

Autor: Mgr. Přemysl Dvorský, Ph.D.

Datum tvorby: červenec 2012

Ročník: sedmý

Vzdělávací oblast: dějepis

Anotace:

Digitální učební materiál seznamuje žáky s periodizací kulturních dějin vrcholného středověku. Obsah či rozsah předkládaných informací není ani úplným výčtem aktuálního poznání v příslušném oboru, ani nejnutnějším minimem informací s ohledem na danou vzdělávací oblast. Digitální vzdělávací materiál si na relativním množství ukázek uměleckých děl klade za cíl fixovat u žáků znalost základních rysů umění dané epochy a vytvořit u nich dovednost jejich rozpoznávání v kontextu dalšího vývoje výtvarného umění a to ve vazbě na politické a kulturní dějiny.

Vrcholný středověk středověk

Periodizace kulturních dějin

Období upevňování vrcholně středověkých států
cca 1000 – 1300

Období vrcholu a krize vrcholně středověkých států
cca 1300 – cca 1500

- **Období románské a goticko-románské architektury**
- ve 12. století ve Francii již doznívá románská architektura a začínají se objevovat první známky nového stylu – GOTIKY
- **Gotika jako jediný umělecký styl nevznikla v Itálii, ale ve Francii**
- **Gotika se postupně rozšířila do celé Evropy a stala zároveň i národním slohem mnoha národů a států (např. právě Němců a Čechů)**
- Klíčovou památkou pro vznik a rozvoj gotiky je **katedrála v Chartres**
- **Katedrála v Remeši**
- **Katedrála Notre Dame v Paříži**
- **Katedrála v Amiensu**
- **Saint Chapelle v Paříži**

- **Období vrcholné gotiky (cca do konce 14. století)**
- **Období pozdní gotiky (cca 15. Století, ve východní Evropě až počátek 16. století)**
- **Nejvýznamnější památky:**
Katedrála v Kolíně nad Rýnem
Katedrála v Salisbury
Katedrála Sv. Víta v Praze
Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře – vynikající pozdní Gotika
- V období pozdní gotiky se začínají na některých stavbách prolínat gotické i renesanční prvky
např. Vladislavský sál na Pražském hradě

Vrcholný středověk

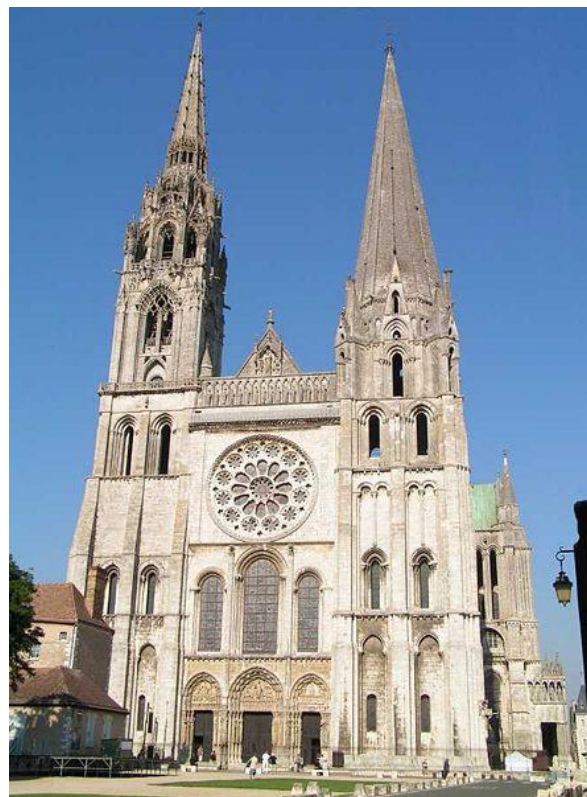
Periodizace kulturních dějin

Klíčové události jednotlivých období – vizuální fixace

Chórový ochoz v Saint Denis

Z fotografie je zcela patrná jak návaznost stavby na románský sloh, tak zcela nové gotické řešení nosné zdi – ta je vlastně nahrazena okny.

Katedrála v Chartres

Klíčová stavba pro vznik a rozvoj Gotiky – vzor gotické architektury v Evropě.

Vrcholný středověk

Periodizace kulturních dějin

Klíčové události jednotlivých období – vizuální fixace

Notre Dame v Paříži

Jeden z neznámějších gotických kostelů – typicky francouzským znakem jsou jakoby useknuté věže – v Německu a u nás jsou typické naopak věže špičaté.

Katedrála v Kolíně nad Rýnem

Německo – pětিলodní katedrála s typickými špičatými vysokými věžemi.

Vrcholný středověk

Periodizace kulturních dějin

Klíčové události jednotlivých období – vizuální fixace

Katedrála sv. Víta v Praze

Západní část katedrály s typickým věncem opěrných sloupů a oblouků.

Karlštejn

Jeden z nejznámějších gotických hradů u nás.

Seznam použité literatury:

- Pijoan, J.: Dějiny umění/4, Praha 1998
- Mráz, M.: Dějiny výtvarné kultury 1, Praha 1995
- Bauer, A.: Dějiny výtvarného umění, Praha 2001
- Dvořáček, P.: Architektura českých zemí. Gotický sloh, Praha 2005
- Suckale, R.: Gotika, Praha 2007
- Rolf, T. (ed.): Gotika, Praha 2005
- Benešová, K., Chotěbor, P., Durdík, K., Plaček, M., Prix, D., Razim, L.: Deset století architektury. Architektura gotická, Praha 2001
- Handbuch der Kunstgeschichte, Bd. 3., Leipzig 1912

Seznam použitých webových stránek:

- http://cs.wikipedia.org/wiki/Gotick%C3%A1_architektura#mediaviewer/Soubor:StDenis_Chorumgang.JPG
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Gotick%C3%A1_architektura#mediaviewer/Soubor:Interieur2_kathedraal_Laon.JPG
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Gotick%C3%A1_architektura#mediaviewer/Soubor:Facade-notre-dame-paris-ciel-bleu.JPG
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_v_Chartres#mediaviewer/Soubor:Chartres_1.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_v_Reme%C5%A1i#mediaviewer/Soubor:Reims_Kathedrale.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Katedr%C3%A1la_v_Kol%C3%ADn%C4%9B_nad_R%C3%BDnem#mediaviewer/Soubor:Cologne_Cathedral.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Salisbury#mediaviewer/Soubor:Salisbury_Cathedral.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Westminstersk%C3%A9_opatstv%C3%AD#mediaviewer/Soubor:Westminster-Abbey.JPG
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Westminstersk%C3%A9_opatstv%C3%AD#mediaviewer/Soubor:Westminster.abbey.northentrance arp.500pix.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Gotick%C3%A1_architektura#mediaviewer/Soubor:Sainte_chapelle_-_Upper_level.jpg